

ՏՐԽԻՒՆԻ ՆԵՍՏԻՍՈՒՆԻՐ

Եւթմիս իւրերէն Ստիթանէյէ իգամէթ իթմէկէ կէմիշ
օլան՝ Եոսնան տէվէթի էլիսի ընթացիւթ Մալթո
գօրտաթօ ճէնապէրի, իշպու պըն օն ալթընճի՝ փաղար
էրթէսի կիւնի ընթացի Մալթէյնի ճոմայունա կիթմիշ.
վէ հոգուրի Շահանէյէ մէսուլ իլէ, տէվէթի թարա-
ֆընտան կէթիւրմիշ օլտուղի իթմանտ նամէսինի՝ թադ-
ալմ իտէրէք, զիտատէսիլէ մազարի էլթաֆ ու իլթիֆա-
գի հաղըրէթի փատիշահի պուլլուլմուշտուր:

Մըրը վալիսի տէվէթի Մուհամմէտ Ալի փաշա հաղ-
ըթէթիւրինի Գափու քէթիւրապըզէրի, Մէճիսի վա-
լիսի ահմէտի ալթիլէ աղասընտան՝ ալթուֆէթիւ Մազ-
լու՝ պէկ էֆէնաի հաղըրէթիւրինէ իհալէ օլտուլմուշտուր:

Վալթըրէա տէվէթի թարաֆընտան՝ պէր միւ-
թաա Տէրի ալթիլէ իգամէթ իւրերէն օլան էլիսի, ընթ-
ացիւթ (Պարօն իւթիւրմէր) ճէնապէրի՝ իշպու չար-
չանպա կիւնի Նէմէշ վափօրլարիլէ իղմի թարաֆընտան կիթ-
միշ օլտուլմա, պիւր գաշ կիւն էլիլէնէճէք, վէ սօնրա ալթիլէ
իտիւպ՝ կէլէճէք տիւր:

Ինկիթէրա տէվէթի վափօրլարընտան (Քէնիքա) նամ
վափօր՝ կէլէն հաֆթա Պէրիլէթիւլմուշտամ թարաֆընտան
իղմիլէ կէլմիշ օլտուլմա, շիւթիւր օլտուլմա սաէէի Շահա-
նէտէ, օլթարաֆլար ըսհաթ օլտուլմալարի, վէ տէվէթիւ
Սէրապէր փաշա հաղըրէթիւրի՝ միւլթաղարի մէմուլիլ-
էթի իւրերէն՝ օլհէվալի էհհալթիսինիլէ ընթաց ու ըսհա-
թի պապընտա, իգթիլա իտէն Նիլամաթի, թանղիմ պուլլ-
ուլտուլմալարի՝ հալթաթիսինի կէթիւրմիշտուր:

Քըրանա տէվէթիւրինի՝ Մըրըտա իգամէթ իւրերէն
օլան պէյլիւք գօնսօլսի, ընթացիւթ միւսի Պիլիկ
ճէնապէրիլինի, Մըրըրն հալթաթի միղըճընէ ուլմաթընտան
մէսինի, իսթիֆա իթմիշ. վէ տէվէթի թարաֆընտան ալթ-
տէթի տալի ընթացի վիթիլմիշ իտէտէ, էէրինէ քիմի
թալին օլտուլմալարի՝ հէնուլ մալիւմ օլտուլմալարի:

Պապապըն պիլիլինի պիւր մանտապը՝ չօպանըն էէտէ-
կիւնտէ Պէկ օլտուլմա կէթիւրիլէրէն, մէթէպի թըպիլիլէ
ճիվարընտաթի գարաղը խանէնիլէ օնիւնէ կէլթիլթէ,
պօշանուպ մէթէպիլին խառնէսինտէն պիլիլինիլէ զարար-
սըճա վուլմուշտուլմա. վէ սօնրա կէօկըկուլմա՝ օնիւնէ կէլ-
նի վուլմալարի հիւլթիւմ իլիլմէթէ, հէր քէս սալուլշտու-
ղընտան, մանտա օլսօգալարը պալաղը քէսմիշ տիւր.
օլթարաֆտա պուլլուլմա գապապարտան պիւր գաշ քիմի
էէթիլիլէ՝ պիլիլ պուլլուլմալարի իլիլ թուլթուլ գա-
լաղը խանէնիլին տիլիլիլէ պաղլալարադ էրգմիշ. վէ սօն-
րա քէսուլ սալթըլար տըր:

Իլէն հաֆթա՝ Պէկ օլտուլմա պէյլիւք սօգալտա՝
պիւր ընթացի պիւր ընթացի վուլմուշտուլմա. սնը պիւր տալմ կէթ-
իւրէտէ, օլտարաթէ պուլլուլմա պիւր չէօփճիլինիլէ իլիլթէթի
քիւրէկիլ ալթուլ վուլմալարի պաղընա ուլթուլ էրգմիշ. սօն-
րա զապիթ անի թօփ խանէյէ կէթիւրիլէ՝ մանտէ թաշ
գիգ օլտուլմալարի, մէկէր վուլմալարի պիւր տիւլիլէ՝ վէ

վուլթուլմալարի տալիլ՝ հէմ գալթաթի վէ հէմ տալիլ էնիշ-
թէսի իլիլշ. Մնա պօրճի օլտուլմալարիլէ՝ պիւր գաշ կիւն
մոլթապաթէմ հապա իթմիլիլ օլտուլմա, հապապա չըգ-
աղը կիլիլ ինթիլթալ ալթալ գալթուլմա՝ անի ուլթուլ
էթիւրմէքաթ իսթիլիլ իտէտէ, զալթալ օլտուլմա անտան էվ-
վէլէ օլթիւլմա. վէ վուլթուլմալարի Եալթաթիլ թիւր օլտուլմա
տա օլտուլմա, էյի օլտուլմա պէնիլթիւր:

Պու տէֆա Քըրանա վափօրի կէլմիշ. վէ Նէմէշ փօս
թաալ տալիլ՝ սօնրա լարիա օլտուլմա իտէտէ, վափօրտան
մուգապաթէմ չըգմիշ օլտուլմա, վափօր իլէ Լօրօփա թարա-
ֆընտան պիւր կէօնա հալթաթի կէլմիշ տիւր:

ՍԵՆԵԻ ԵՆ ՀԱՐԱՐԷԷ ԵՆԻ ԱՐՃԱԳԼԵԳ ԲԵՐԱՆԻՆԻ:

Չէրէկ .	արճագ .	մարթ .	սէֆիլ .	կէամ .
տալիլ .	տէրէճէ .	տալիլ .	տալիլ .	
	6	15	15	փաղար
	5	16	16	փաղար էրթիսի
1	7	17	17	ալթ
2	9	18	18	չարչանպա
1	11	19	19	փէրլէմիլ
2	11	20	20	ճուլմա
	13	21	21	ճուլմա էրթիսի

ԻՆԵՆԻՊԻ ՆԵՍՏԻՍՈՒՆԻՐ

Պուլմաալա՝ Լօրօփալ իլիլիլէն չարի կէլմիլթիլ՝ Եաղ-
միլթիլիլէ՝ պուլ վաղըթլարտա պաղլալուլ, կէրէք Գա-
լա վէ կէրէք քէօսթիլիլէ կիտէճէք. Եանի օն կիւնտէ
պիւր տէֆա Գալաալ՝ վէ քէօսթիլիլէ պիլթիլ իտէճէք
ալթիլ: Հալթա կէլէն փաղար էրթիսի Գալաալ կիթմիլթ-
իլ, պուլ փաղար էրթիսի տալիլ՝ քէօսթիլիլէ կիտէճէք
ալթիլ:

Սըրըշվաալա՝ մուգապաթէմ գօնուլմիշ օլան գարաթի-
նա՝ գալթմիշ օլտուլմա, Օսմանլը մէմիլթիլթէրտէն Լօրօփա
թարաֆընտան կիտէնիլթիլ՝ էվլէթի կիլիլ օրտա պէթլէմէյէ
ճէք, հէման էլթալթիլինիլ թէմիլթիլթիլթիլ, մէքա իթմէյէ
րէք՝ տէր հալ կէլիլ կիտէճէք տիւր:

Պուլմա վէ սալիլ մահալթէրտէն՝ Լաթանպալ իլիլ մէթ-
տէ օլան Նէմէշ վափօրլարի գօնիլթիլթիլթիլ կէլէն սէնէ
պաղը սէպէպիլէ պէշ վափօրի թալթիլ օլտուլմա մէպ-
նի, գուլթիլթիլթիլթիլ քէթիլ օլտուլմալարի պիլ քէսէ օլ-
մալ. վէ Նէմէշ իսկէլիսի օլան իւլմալա՝ փէք իշ-
լթիլիլթիլթիլ, թիլթիլթիլթիլ չօղալմալ մալիլ օլտուլմա,
օրալա էէտի տանէ էէնի վափօրլար թալթիլ օլտուլմա, վէ
պուլմաալ պէյլիլ պէյլիլ վէ քիւրէլէք էէտէք օլտուլ-
իւրէ, էէնիլթիլ Եալթալթիլ օլան էէտի գըթա վափօր-
լարա տալիլ, պիւր միգաթալ աղալ մալիլալ լաղըմ կէլմէթ-
իլ՝ Վիլիլիլթիլ օլան գօնիլթիլթիլ թարաֆընտան էիլիլթիլ
իւլթիլ քէսէ իգթիլ իթմիշ օլտուլմա, գօնիլթիլթիլթիլ
էհհալթիլ պիւր էիլթիլ թօփլանուլ՝ օն տաղիլալ զարթըն-
տա էիլիլթիլ ալթիլ պիլ քէսէ պուլմուշտուլ:

Պիւր պաղըրիլթիլ ճէր Նէ գապալ մալթալ օլտա, Եալթ-
նըզ պաղընա պէյլիլ պիւր մալթալ իլիլիլէ կիլիլթիլ
մէլթալալ չըգարմալի կիւլ օլտուլ. լաթիլ գօնիլթիլթիլ պուլ
վէճիլ պիւր թաղըմ տալմ պիւր էէրէ աղալ գօլթալ
սուլթիլ վիլթիլ, գօլթալ օլտուլ: Օլթալ հէր սաղալթալ
պիւր գըլ ալթիլալ, պիւր պէյլիլ սաղալ օլտուլ տէթիլթիլ

կէպի՝ քիմէյէ կիւճիւք օլմաղ, վէ մատաէ տախի կէրու գալմաղ:

Իշթէ պուռուսուտէ մէմէքէթին վէ էհհալինին քէսպ ու քէսար վէ թահսիլն իգթիտար իթմէլէրի պապընտա՝ հիւանի թէտոյիլէրի փէք պէօյիւք մատաէ տիր:

Պուռուսան 200 սէնէ մուգատաէմի, Էվթօիտա՝ Լալէ փէք միւթէպէր իմիշ: հաթթա Նէֆիս վէ Նէվզուհուր օլմա լալէլէրին սօղանի՝ 5000 փուրուշտան թա 200000 դուրուշա գատար՝ սաթըլուպ ալմմիշ: () արալըդ ալըգ կէզիւ օլմա պիր գաշ պաղծըլտան՝ իւշտէօրթ պ իշինտէ պին քէսէ ագշա գաղմմիշ: զերա օլտէրէճէ Լալէյէ իթիպար վար իմիշքի, պէօյիւք պաղծըլտանլար իլէ՝ տար զստէլէրին իրաւոր վէ ագարի վէ գըղլարուն ճէհէղ թագըմի տախի՝ պէ ալմմիշ Լալէաէն իպարէթ իմիշ:

Ի՛նչպիսի պուռաւընտա քի՝ պուռ մատաէտէն խապէրի օլմնցան պիր գափուտան՝ իրըմէթքէտըլիէ կէզիւք, պիր պաղծըլտանլարն էանընէ վարտըգտա՝ պաղաւտընի կէզմէկէ իրըմէթքէտըլիէ իլն վիրիւպ, օտա կէզմիշ: Լալէն պիր քիւշիւք սօղան պուռուպ՝ էէմիշ: () Լարալըգ պաղծըլտան կէլուպ՝ վէք միւթէպէր պիր Լալէ սօղանի գափուտանա սէյր իթաիրմէք իթմէյուպ՝ արաւըգտա, վէ կէր իրըմէթքէտըլն էէտիլի սօղան՝ օլտուղինի պիւմէքէ, պաղծըլտան՝ վալէ Էվիմ պարգըմ խարապ իթաիրմիւ, վէ պիւթիւն իրաւորմի՝ էէյիւպ Էութուռուղ տէյու, տէյիւննիւշ իսէաէ, չարէ Նէ՝ էէնմիշ կիթմիշ տիր:

Պուռ հալ՝ էիւպ սէնէ գատար սիւրիւպ, սօնրա Լալէն պիր Փախէսի օլմաւըղի, վէ էօյլէ գուրու զինէթին թահսիլն՝ զէնկիւնիկէ վէ գուտըթէ մէտարի օլմաւըղի տնլաւըմիշ: վէ հէր քէս օլսէվտաւտան Փարիզ օլուպ, Լալէնին գըլմէթի տախի՝ տալի վէճիլէ պիր չէլէք մէր թէպէսինէ ինմիշ տիր:

Է պիր թարիխտէ՝ Ըսթանպուլտա տախի՝ Լալէյէ զիւտաէ իթիպար օլմնուպ, մախսուս մէճմիլէրտէ քէսիմէրինի Էափուպ՝ հաղգընտա քիթապար թէէլնի իթմիշէր: վէ Էնաէրուսի հիւմայուռտա տախի՝ Լալէրէնի տէնիլէն մահլին Էափըմաիլէ, մէվսիմ վագթընտա օրատա Չըրաղան օլմնա կէլտիլի մալիւմ տըր: քի օլ վագթըմ պիր Լալէ՝ րէնի ու րէսիմ ճիհէթիլէ՝ էէնի զուհուր իթաիրի հալտէ, հէր քիմին պաղաւտընտա պիթմիշ իսէ, օլգաթ՝ սաիր Լալէ մէրագըլըր օլմն զաթլէրի՝ տամ վէթ իտէրէք պիր պէօյիւք մէճիւ թէրթիպիլէ, ճիւմիշ սի օլ Լալէյի թամաշա իտէրէր: վէ պէյինլէրինտէ միւշտիլէրէ իտիւպ՝ անա պիր իսիմ թախսիս իտէրէր իմիշ: Պուռ սէպէպլէ շիմաիլէ գատար՝ Էլէ կէչէն րէսիլէր իլէ տօլու մէճմիլէրտէ՝ Լալէնին պին գատար իսմ ու րէսիլ Էաղըլմիշ օլտուղի՝ կէօրիւմիշ տիր:

Մատան զէհիլի շէյ էէտըքտէ, անի միտէսինտէն ալտարագ՝ զարարընի տէֆ՝ իլմէք իւղըն, Էվթօիտա պիր թարը՝ միտէ թուրուպասի իճատ օլմնմիշ օլտուղի՝ մուգ գատաէմ չըգարըլան ճէրիտէտէ տախի իֆատէ օլմնմուշ իտի: անտան պաղաւ գուլվէթի Էլէթըրիգա իլէ պիր տիւրիւ ալաթ տախի իճատ օլմնմիշ օլմաղա, պուռ տէֆա՝ Լոնարրատա՝ պիր տաւամ փէք քէսքին աֆէօն էէմէքէլէ՝ տուլմագտան վէ հարէքէթաէն գալմըշ:

Է էօլլւմ տէրէճէսինի պուլմիշ իրէն, ալթը սաւաթ կէչաիկտէն սօնրա՝ խաւթա խանէյէ կէօթիւրտիւքէլէրինտէ, օ սաւաթ հէքիլէր՝ միտէսինի՝ միտէ թուրուպասիլէ թէմիլլէմիշէր: վէ սօնրա աֆէօնուռն գանա կիրմիշ օլմն զարարընի ալմագ լաղըմ կէլիւպ, անի տախի (Ղալվանիլդ) տէտըլէրի ալթիլէ՝ Նաւլընա հարաքէթ վիրմէյէրէք ագ ճիլիլէրին հարէքէթիլէ, պօյնուռտան Էիւրէկինէ պիր պիրի արտընճա վուրարագ՝ չէքիւպ ալմըլար: վէ պուռ սուրէթլէ պիր գաշ սաւաթ իլաճ իտէրէք, հասըլի

Էօլմէտէն գուրթարուպ՝ օլ տաւամի տիրիլթմիշէր օլտուղինի, վէ Նաղլ օլմնան ալաթ՝ էէնի իճատ օլմնմիւշ պիր աճայիպ շէյ իտիւկի, Ղաղէթալար Էաղաէօր:

Պագաւա զէմանիմիղտէ Էափըլուպ իսթիմալ օլմնան տիւրիւ տիւրիւ իլաճար, վէ իճատ օլմնան կէօնա կէօն հէքիլիկէ տախի ալթիլէր, Էվլէլէրի օլմնաւըլի վէ պուռ լար վարտըգճա՝ թըրպոյ իլէ Բիւսպիլէ իլմինտէ, մէհալէթ վէ գուլվէթ քէսպ իթմէքէլէ՝ թաթպիգ ու թէճըլիւպէ իլէ պուռուռուպ մէյաւանա գօնուլտուղի՝ մալիւմ օլմաղա, պուռա Նաղարան՝ տահա վարարագ չօդ շէյլէր պուռուռաճաղի՝ վէ Նիլէ տիւրիւ աճայիպաթ իճատ օլմնաճաղի՝ շիւպհէսիլ տիր:

Էր Էէրտէ Էօլմէլէրին Էօլա կիթմէսիլէն՝ Էօլմն իգթիլտաի վէճիլէ պիր շէյ պուռուռաւըլա, Լոտա թարա Փըն Սմէրիգատընտա տախի՝ Փէրուտէ տաղարը՝ զիւտաէ սարապ օլտուղիլէն՝ հայվան իլէ կէչմէք միւթիլն օլմնաւըլա, Էօլմէլէր տախի Էաէա կիթմէկէ թահսիլէլ իտէմէտիլէրի Էճիլտէն, (Գալքէրօ) տէտըլէրի պիր թարըլ համալար վար տըր քի՝ պուռա համալարընն սէմէրի Էէրէնէ, արգաւարընա պիր աճայիպ րէսիլի սոնտալիլէ կիպի շէյ պաղաւտուպ, Էօլմէլէրի՝ անըն իւղէլիլէն օլթուրաւուպ կէօթիւրիւրէր:

Է պուռ սուրէթլէ անըն իւթիլէն՝ ալթմիշ Էէթմիշ՝ սէքսէն տօղաւն օգգա գատար Էիւք գօլլար: վէ կիւնտէ սէքիլ աօգուղ սաւաթ Էօլ կիտէրէր, վէ սէքիլ օն կիւնտէ՝ օլտաղարի ալարար: զպըլի տախիմ իլէլի պուռ օլտուղուռա մէյնի, զիւտաէ միւթաւէրի պուռա մաղա, սիւնէտա օնարտան զիւտաէ Էիւք գալարըր տաւամ օլմաւալ: զերա սաիրէրի պուռ վէճիլէ թահսիլէլ իտէմէլ:

Պուռլարտան պաղաւ՝ Էինէ օրատա (Լամա) տէրէր պիր ճինա ուֆագ Տէվէլէր վար տըր, պուռաւարի միտիլլէրտէն ուֆագ տըր: Լալէն ալթմիշ Էէթմիշ օգգա Էիւք գալարըր: վէ պէշ կիւն Էիւք կէօթիւրիւ, սօնրա տինէնմէք իլիւն՝ իքի իւշ կիւն օլթուրաւուրաւ:

Իշթէ՝ հէր Նէ գատար քիւշիւք իսէլէրտէ, պուռ հալլէլէ աթարըն գալարըրգալար Էիւքի, մէզքէլը (Լոմալարտան) մատա՝ պիր տաւամ գալարըրաւալ, վէ պուռաւաւ քի տէվէլէր կիպի՝ Սմէրիգատա տախի անլարի գուլաւուրար: հասըլի՝ հէր մահալլէն պիր աճայիպ հալի օլտուղի՝ թարիլթէ հաճէթ տէկիլաիր:

Պաղի հալուղարտա օլմն սուլուռն պէրրագըղմաւն, վէ պաղի գալարտա պուռուռան տէրէանըն սաֆիլիկին տէն, պինալար կիպի շէյլէրին սուլա ալթ իթմէսի կէօրիւնէլը իսէտէ, Սիլիլէաթէյնտէ օլմն Միսինա պօղաղընտա՝ տէրէանըն սաֆիլիկինտէն միտիր, Էօլսա Էէրին իգթիլտաի՝ վէ հալաւան միտիր: իշպուռ ալթ իթմէք քէյֆիլէթի՝ փէք աճայիպ օլուէօր: հալթա Փըրէնըլէր օնա՝ (Փաթամօրլանա) թամպիլ իտէյօրլար:

Էօյլէ քի՝ հալա լիման՝ վէ տէնիլլէն սաֆիլիկի՝ պանա կիպի պէրրագ օլտուղի վագթըմ, կիւն տօղըլուռա գալարըլ պիր տաւամ՝ արգատընի կիւնէլէ վէ Էիւղիլի տէր Էսյէ չէվիլուպ պաղաւ, իպթիտա Միսինանըն արգատընտա օլմն տաղար, վէ աղաճար, վէ պինլար, վէ գօնագալար, վէ քէմէլէր, վէ քէօլիլէր, վէ գալլէր, վէ գուլլէր, վէ օլալարտալի հայվանլար, վէ աթլը վէ Էաէա կէզէն տաւալար: հասըլի հէր պիրի՝ Էվան վէ կիլինմիշ օլտուղի րէնիլ վէ քէյֆիլէթի՝ հարէքէթիլէ, քէէննէ թաւալի օլմնմիշ կիպի՝ ալթ իթմէքէլէ, այնա կիպի տէրէաւա միւշտաւտէ օլմնուէօր:

Երանէ՛ Տիւրքեան՝ վէ ստիր էշեա, կերէք ստթմուգ, վէ կերէք ալմադ միւրաա խտէնլէր, էկէր խթէրլէր իսէ, ճէրիտէմիլէ՛ եաղաղունդ իշխն՝ հէր պիր ստթըրնա՛, էմալն կիպի պիրէր ղուրուշ վերէճէրլէրի։ Սէ իշ պու հաֆթաա պիր՝ վիրիլմէքտէ օլա՛ն ճէրիտէի հալա-տիս ղաղէթամըզն՝, ալթը պլըն 75 վէ պիր էրլըն 150 ղուրուշա՛ օլտուլի, վէ ճէրիտէ պասմախանէսի, Պառչա գափուսուհաա՛ Սուլթան Համիտ Թիւրպէսի գարշուրն տա՛ օլտուլի, մալիւմ օլմագ իշխն խապէր վիրիլմիշ տիր։